

Åtgärda snarast Linköpings trafikproblem!, svar på motion (M)

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionens första och andra att-sats bifalls med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut 2019-11-26 § 358 att kollektivtrafikkörfälten i västlig riktning på Tullbron och kollektivtrafikkörfälten i båda riktningarna på Hamngatan öppnas upp för biltrafik.
2. Motionens tredje att-sats besvaras med hänvisning till att grön våg på Hamngatan ska utredas i samband med att kollektivtrafikkörfälten öppnas upp för biltrafik enligt kommunfullmäktiges beslut 2019-11-26 § 358.
3. Motionens fjärde att-sats besvaras med hänvisning till att frågeställningen beaktas inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens ordinarie verksamhet med att ta fram översiktsplaner och den årliga verksamhetsplaneringen.

Ärende

Rolf Edelman (M) föreslår i en motion daterad 2018-04-20 att kommunfullmäktige föreslås ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att:

- Snarast återinföra dubbla filer på Hamngatan.
- Snarast återinföra dubbla filer på Tullbron.
- Ställa in berörda trafikljus för grön våg.
- Noga pröva och ta fram en plan för vilka ytterligare trafikleder som i närtid behöver åtgärdas för att trafiken skall flyta smidigt även i rusningstid.

Kommunfullmäktige beslutade enligt 2019-11-26 § 358 att kollektivtrafikkörfälten i västlig riktning på Tullbron och kollektivtrafikkörfälten i båda riktningarna på Hamngatan öppnas upp för biltrafik. Åtgärderna är planerade att genomföras i början av 2020.

Linköpings kommun har idag inte grön våg. Istället tillämpas oberoende styrning av trafiksignalerna, vilket innebär att detektering av fordon sker för varje korsning var för sig. Det fordon som blir detekterat först i en korsning blir den som först får grönt. I samband med borttagandet av kollektivtrafikkörfälten på Hamngatan kommer grön våg att utredas för Hamngatan. Därefter bestäms om berörda trafikljus ska ha funktionen grön våg.

En utredning för att öka framkomligheten på yttre ring gjordes våren 2018. Utredningens slutsatser är att det framförallt är i korsningspunkterna kapacitetsbrister finns. I utredningen föreslogs ett större antal kapacitetshöjande åtgärder, såsom breddning av körfält, omfördelning av körfält, ändrad vägvisning, nya högersvängfält, ommålning som skapar fler körfält inom befintlig körbana, trimning av trafikljusanläggningar och nya infartsparkeringar samt olika mobility management åtgärder.

En del av dessa åtgärder är redan gjorda och de har bland annat medfört bättre framkomlighet på Kallerstadsleden och Råbergaleden samt i Ullstämmarondellen, Gumpekullarondellen och Vallarondellen. Under 2018 genomfördes förändringar vid Kallerstadsrondellen, Ullstämmarondellen och Haningeleden.

Genomförda åtgärder visar att det med relativt små förändringar går att skapa en ökad kapacitet på yttre ring genom framför allt åtgärder i anslutning till korsningspunkterna.

2020 och 2021 planeras kapacitetsförbättrande åtgärder i korsningarna Haningeleden – Söderleden och Lambohovsleden – Universitetsvägen samt i Garnisionsrondellen. Det planeras även ett genomförande av infartsparkeringar i bland annat Hackefors, Tornby och Mörtlösa.

Trafikverket och Linköpings kommun har tagit fram en avsiktsförklaring avseende fyra olika åtgärder där båda parter har gemensamma intressen. Dessa fyra åtgärder är:

- Byggnad av en fullständig trafikplats Staby
- Förändring av väghållningsansvaret för Gumpekullavägen/Ekängsvägen
- Byggnad av Ullevileden
- Utreda lösning för att skapa en bättre angöring till och från Tallboda och Torvinge

Under våren 2020 påbörjas arbetet med att konkretisera genomförandet av dessa åtgärder avseende tidplaner, ansvar och kostnader.

I samrådshandlingen för Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad är ett delvis nytt läge för yttre ring föreslaget. Kallerstadsleden, Råbergaleden, Haningeleden och Lambovsleden är kvar i samma läge. Söderleden, Universitetsvägen och Industrigatan har däremot flyttats ut till mer externt läge.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Åtgärda snarast Linköpings trafikproblem! - svar på motion (M), 2020-01-29

Bilaga 1 - Avsiktsförklaring avseende utveckling i områdena Ekängen, Roxtuna, Gärstad, Distorp och Torvinge – Tallboda

Bilaga 2 - Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad, samrådshandling

Motionen

Bakgrund

Motionären anger att en stor del av Linköpingsbornas resande sker med bil. Trots att trafikplaneringen under de senaste 40 åren till stor del eftersträvat en minskning av bilresorna så visar gjorda resvaneundersökningar att bilens andel av resandet inte minskat. Motionären anger att det finns en mängd trafikkrångliga lösningar i kommunen. En flora av hastighetsbegränsningar har införts som i vissa fall har obetydliga trafiksäkerhetsmotiv, avsmalningar har införts, dubbla filer tagits bort där de behövs och inga nya har anlagts.

Motionären menar också att det är nödvändigt att se över alla försummade trafikleder och planera så att trafiken även flyter på i rusningstrafik. Hur dessa ska se ut behöver utredas och i förekommande fall åtgärdas.

För att medborgarens vardagsliv ska gå ihop så är bilen både nödvändig och ovärderlig. Därför behövs en god trafikplanering som gynnar alla trafikslag.

Motionären avslutar med att föreslå att kommunfullmäktige uppdrar åt samhällsbyggnadsnämnden att:

- Snarast återinföra dubbla körfält på Hamngatan.
- Snarast återinföra dubbla körfält på Tullbron.
- Ställa in berörda trafikljus för grön våg.
- Noga pröva och ta fram en plan för vilka ytterligare trafikleder som i närtid behöver åtgärdas för att trafiken skall flyta smidigt även i rusningstid.

Hamngatan och Tullbron

Hamngatan och Tullbron byggdes om 2014. På Hamngatan finns idag ett kollektivtrafikkörfält och ett körfält för övrig motordriven fordonstrafik från Tullbron till Drottninggatan i båda riktningarna. På Tullbron finns eget kollektivtrafikkörfält för inkommande trafik från Stångebro. Grön våg i trafiksignalanläggningarna på Hamngatan finns inte. I korsningen Storgatan och Hamngatan är idag fotgängare och cyklister längs Storgatan prioriterade.

Kommunfullmäktige beslutade enligt 2019-11-26 § 358 att kollektivtrafikkörfälten i västlig riktning på Tullbron och kollektivtrafikkörfälten i båda riktningarna på Hamngatan öppnas upp för biltrafik. Motionärens förslag avseende Hamngatan och Tullbron är planerade att genomföras i början av 2020.

Grön våg i berörda trafikljusanläggningar

I Linköpings kommun tillämpas idag inte grön våg. Med grön våg menas att flera trafikljusreglerade korsningar är sammankopplade så att ett detekterat fordon i första korsningen sen automatiskt får grönt i nästa korsning osv. Ett annat sätt att tillämpa grön våg är med inställning av tid inom dygnet.

I Linköpings kommun tillämpas istället oberoende styrning av trafiksignalerna, vilket innebär detektering av fordon sker för varje korsning var för sig. Det innebär att det fordon som blir detekterat först i en korsning blir den som först får grönt. Trafikljusanläggningarna är planerade så att om fordonet håller skyltad hastighet får fordonet grönt i nästkommande trafikljusreglerad korsning. På det övergripande nätet och huvudvägnätet görs dock detektering tidigare mot korsningen för att upprätthålla en högre standard på dessa nät.

I samband med borttagandet av kollektivtrafikkörfälten på Hamngatan kommer grön våg att utredas där.

Trafiksystemet med dess trafikleder

Kapacitetsförbättrande åtgärder på yttre ring

En utredning för att öka framkomligheten på yttre ring gjordes våren 2018. I den identifierades ett antal åtgärder. Utredningens slutsatser är att det framförallt är i korsningspunkterna kapacitetsbrister finns. Tre av dessa berör också Trafikverket, nämligen Kallerstads-, Kåparps- och SAAB rondellerna. Kontakt är tagen med Trafikverket om hur att utöka kapaciteten i dessa rondeller.

I utredningen föreslogs ett större antal kapacitetshöjande åtgärder, såsom breddning av körfält, omfördelning av körfält, ändrad vägvisning, nya högersvängfält, ommålning som skapar fler körfält inom befintlig körbana, trimning av trafikljusanläggningar och nya infartsparkeringar samt olika mobility management åtgärder.

Under 2018 genomfördes förändringar vid Kallerstadsrondellen, Ullstämmarondellen och Haningeleden. Breddningen av till- och frånfart på Kallerstadsleden i anslutning till cirkulationsplatsen har medfört bättre framkomlighet. Vi kan se att köerna är kortare på Råbergaleden under eftermiddagen. På morgonen och eftermiddagen har köerna minskat på Kallerstadsleden.

Utökningen från ett till två körfält i tre av tillfarterna i Ullstämmarondellen har medfört att det sällan uppkommer köer i anslutning till cirkulationsplatsen.

In mot Garnissionsrondellen från Haningeleden har dubbla körfält skapats genom viss breddning och ommålning. Åtgärden har gett minskade köer in mot

Djurgårdsgatan. För trafik mot Lambohovsleden (vänstra körfältet) har det blivit betydligt bättre och det förekommer mycket sällan köer.

Genomförda åtgärder under 2018 visar att det med relativt små förändringar går att skapa en ökad kapacitet på yttre ring genom framför allt åtgärder i anslutning till korsningspunkterna.

Under 2019 har förbättringar genomförts i Gumpekullarondellen, bland annat utbyggnad av körfält och i Vallarondellen, breddning till två körfält i tillfart från Industrigatan.

2020 och 2021 planeras kapacitetsförbättrande åtgärder i korsningarna Haningeleden – Söderleden och Lambohovsleden – Universitetsvägen samt i Garnisonsrondellen samt genomförande av infartsparkeringar bland annat i Hackefors, Tornby och Mörtlösa.

Framtida förändring av trafiksystemet

Trafikverket och Linköpings kommun har tagit fram en avsiktsförklaring avseende fyra olika åtgärder där båda parter har gemensamma intressen. Dessa fyra åtgärder är:

- Byggande av en fullständig trafikplats Staby
- Förändring av väghållningsansvaret för Gumpekullavägen/Ekängsvägen
- Byggande av Ullevileden
- Utreda lösning för att skapa en bättre angöring till och från Tallboda och Torvinge

Under våren 2020 påbörjas arbetet med att konkretisera genomförandet av dessa åtgärder avseende tidplaner, ansvar och kostnader.

I samrådshandlingen för Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad är ett delvis nytt läge för yttre ring föreslaget. Kallerstadsleden, Råbergaleden, Haningeleden och Lambohovsleden är kvar i samma läge. Söderleden, Universitetsvägen och Industrigatan har däremot flyttats ut till mer externt läge.

Huvudsyftet med utflyttningen av yttre ring är att minska genomfartstrafiken genom innerstaden och de halvcentrala stadsdelar där vi ser en stor potential för förtätning och stadsomvandling. Utflyttningen av yttre ring ger förutsättning för stadsomvandling kring viktiga stadsdelscentrum och stråk.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärderna på Hamngatan och Tullbron hanteras inom samhällsbyggnadsnämndens drifts- respektive investeringsbudgetar och beräknas uppgå till ca 700 tkr.

För åtgärder på yttre ring under 2020 och 2021 finns 18 mnkr anslagna.

De projekt som är identifierade i avsiktsförklaringen med Trafikverket ska konkretiseras bland annat avseende kostnader och finansiering. Erforderliga utredningar belastar nämndens drifts- respektive investeringsbudget.

Kommunala mål

Tillämpliga mål är samhällsbyggnadsnämndens mål 7 Hållbart trafiksystem samt mål 10 Funktionellt trafiksystem.

Jämställdhet

Borttagandet av kollektivtrafikkörfälten på Hamngatan respektive Tullbron innebär en viss försämrad framkomlighet för kollektivtrafikanvändare. Kvinnor och barn använder kollektivtrafiken i större utsträckning än män. Övriga åtgärder förväntas inte ge någon nämnvärd påverkan på jämställdheten.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Leif Lindberg

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Motionären